

Sygn. akt **XXV C 95/17**

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 25 sierpnia 2017 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie XXV Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: **SSR del. Anna Zalewska**

Protokolant: stażysta Paulina Zielińska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 25 sierpnia 2017 r. w Warszawie

sprawy z powództwa V. S.

przeciwko (...) Bank SA w W.

o zapłatę

orzeka

I. Oddala powództwo,

II. Zasądza od powódki na rzecz pozwanego kwotę 3.600,00 zł (trzy tysiące sześćset złotych) z tytułu zwrotu kosztów procesu, odstępując od obciążenia nimi powódki w pozostałym zakresie.

Sygn. akt. XXVC 95/17

UZASADNIENIE

Po ostatecznym sprecyzowaniu pozwu powódka V. S. wniosła przeciwko (...) Bank S.A. z siedzibą w W. o zasądzenie na jej rzecz kwoty:

1. 121 782 zł wraz z odsetkami od dnia 31 października 2014 r. do dnia zapłaty tytułem zwrotu kwoty wyegzekwowanej w toku postępowania egzekucyjnego przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Świnoujściu J. C. w sprawie o sygn. akt KM (...);
2. 13 183,99 zł wraz z odsetkami ustawowymi liczonymi od dnia 31 października 2014 r. do dnia zapłaty, tytułem zwrotu wszelkich kosztów poniesionych przez powódkę w wyniku prowadzenia postępowania egzekucyjnego od dnia 31 marca 2014 r. do dnia zapłaty;
3. 60 891 zł tytułem odszkodowania oraz 10 000 zł zadośćuczynienia za prowadzenie postępowania egzekucyjnego z majątku należącego do powódki na wniosek pozwanego (...) Bank S.A. z siedzibą w W., jako osoby niebędącej wierzycielem;
4. zasądzenie od strony pozwanej na rzecz powódki kosztów procesu według norm przepisanych.

W uzasadnieniu V. S. wskazała, że jest współwłaścicielem nieruchomości położonej w M. przy ul. (...). Na przedmiotowej nieruchomości ustanowiona została hipoteka zwykła na rzecz (...) Bank S.A. z siedzibą w W. (poprzednika prawnego powoda), stanowiąca zabezpieczenie wykonania umowy kredytu hipotecznego o nr (...), z dnia 19 czerwca 2009 r., którą pozwany zawarł z H. S. i Z. S., udzielając im tym samym kredytu w kwocie 106

929,48zł. Wobec zaprzestania przez kredytobiorców regulowania zobowiązania wynikającego z ww. umowy, pozwany wypowiedział umowę kredytu, a następnie wystawił bankowy tytuł egzekucyjny. Dysponując tytułem wykonawczym pozwany wniósł o wszczęcie postępowania egzekucyjnego, które następnie postanowieniem Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Świnoujściu J. C. z 30 czerwca 2015 r. na wniosek wierzyciela zostało umorzone. W dniu 31 marca 2014 r. pozwany (...) Bank S.A. zawarł z (...) z siedzibą w W. umowę przelewu wierzytelności, na podstawie której wierzytelność zabezpieczona hipoteką ustanowioną na nieruchomości należącej do powódki została przeniesiona na ww. Fundusz Sekurytyzacyjny. Zdaniem powódki dalsze egzekwowanie przez pozwanego należności wynikającej z umowy kredytu hipotecznego z dnia 19 czerwca 2009 r. pomimo sprzedaży wierzytelności, było bezprawne i doprowadziło V. S. do szkody w wysokości 121 782 zł. Dodatkowo powódka zażądała zasądzenia od pozwanego zwrotu kwoty 13 183,99 zł tytułem odszkodowania. Zdaniem powódki zwłoka pozwanego w złożeniu wniosku

o umorzenie postępowania egzekucyjnego naraziła ją na szkodę. Gdyby bowiem egzekucja została na wniosek wierzyciela umorzona niezwłocznie po dokonaniu cesji wierzytelności, nie doszłoby do sprzedaży nieruchomości (w wyniku licytacji komorniczej) i nie zostałyby naliczone koszty egzekucji w wysokości 15 %, a jedynie w wysokości 5 %. Różnica ta stanowi dochodzącą tym tytułem kwotę odszkodowania. Z tych samych względów powódka zażądała zasądzenia od pozwanego kwoty 60 891 zł, będącej różnicą pomiędzy oszacowaną wartością nieruchomości należącej do powódki, a ostateczną ceną jej sprzedaży.

Powódka dodatkowo wskazała, że utrata rzeczonych nieruchomości wskutek sprzedaży w drodze licytacji komorniczej stanowiła dla niej silne, emocjonalne przeżycie. Lokal przez wiele lat należał do rodziny powódki. W związku z tym powódka wystąpiła przeciwko pozwanemu z roszczeniem zapłaty zadośćuczynienia za poniesione z krzywdy (pozew k. 2-5, pismo z 31 lipca 2017 r. k.170-171v).

W odpowiedzi na pozew z dnia 27 marca 2017 r. (...) Bank S.A. w W. wniósł o oddalenie powództwa i zasądzenie od powódki na rzecz pozwanego kosztów procesu w tym kosztów zastępstwa wg norm przepisanych.

W uzasadnieniu zajętego stanowiska pozwany podniósł, że zawarta w dniu 31 marca 2014 r. umowa przelewu wierzytelności nie była skuteczna, bowiem nie doszło do wpisu nabywcy (...) z siedzibą w W. w księdze wieczystej prowadzonej dla obciążonej hipoteką przedmiotowej nieruchomości. W konsekwencji to pozwany, a nie (...) z siedzibą w W. był uprawniony do prowadzenia egzekucji z majątku należącego do powódki. W drugiej kolejności, pozwany zakwestionował wysokość dochodzonej pozewem kwoty odszkodowania, a także zasadność dochodzenia zapłaty z tytułu zadośćuczynienia (odpowiedź na pozew k. 98).

Strony podtrzymały swoje stanowiska, aż do zamknięcia rozprawy (Pismo z dnia 19 kwietnia 2017 r. k.121 – 126, stanowiska stron przedstawione na rozprawach w dniach 4 lipca 2017 r. i 5 sierpnia 2017 r. k.205).

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 19 czerwca 2009 r. H. S. i Z. S. zawarli z wierzycielem pierwotnym (...) Bank S. A. z siedzibą w W. umowę kredytu hipotecznego nr (...), na łączną kwotę 106.929,48 zł. Kredytobiorcy zobowiązali się do spłaty zadłużenia na warunkach szczegółowo określonych w powyższej umowie kredytu hipotecznego. Tytułem zabezpieczenia spłaty kredytu udzielonego na podstawie ww. umowy, na nieruchomości stanowiącej lokal mieszkalny nr (...) o powierzchni 40,88 m², położonej w M. przy ul. (...), dla której Sąd Rejonowy w Świnoujściu V Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą o nr KW (...) ustanowiono hipotekę zwykłą i kaucyjną. Współwłaścicielem tej nieruchomości była w tym czasie powódka – V. S. (umowa kredytu hipotecznego nr (...) z dnia 19 czerwca 2009 r. k.64-74)

Wobec zaprzestania przez kredytobiorców regulowania zobowiązania wynikającego z umowy kredytu hipotecznego o nr (...), wierzyciel pierwotny pismem z dnia 31 marca 2011 r., dokonał wypowiedzenia umowy, a w dalszej kolejności postawieniem należności wynikającej z kredytu w stan wymagalności.

W dniu 29 czerwca 2011 r. (...) Bank S.A. z siedzibą w W. wystawił bankowy tytuł egzekucyjny, stwierdzający wymagalne zadłużenie dłużników osobistych - Z. S. i H. S. z tytułu umowy kredytu hipotecznego oraz dłużników rzeczowych - A. B. i W. S. (poprzednio: B.), na kwotę: 109 761,90 zł z tytułu należności głównej (niespłacony kapitał), 1.272,76 zł z tytułu odsetek umownych za okres korzystania z kapitału od dnia 01 kwietnia 2011 r. do dnia 16 maja 2011 r., 2.593,64 zł z tytułu odsetek za opóźnienie liczonych od kwoty niespłaconego kapitału za okres od dnia 01 kwietnia 2011 r. do dnia 29 czerwca 2011 r. oraz kwoty 3,78 zł z tytułu opłat i innych prowizji, z dalszymi odsetkami.

Postanowieniem z dnia 29 lipca 2011 r. Sąd Rejonowy w Świnoujściu w sprawie sygn. akt I Co 838/11 nadał powyższemu bankowemu tytułowi egzekucyjnemu klauzulę wykonalności.

Dysponując tytułem wykonawczym pierwotny wierzyciel złożył wniosek o wszczęcie postępowania egzekucyjnego. Zawiadomieniem z dnia 23 stycznia 2013 r. Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w Świnoujściu J. C. poinformowała powódkę o wszczęciu egzekucji z nieruchomości będącej jej współwłasnością, jednocześnie wzywając do spłaty przedmiotowego zadłużenia. (okoliczności bezsporne k. 2-5, zawiadomienie z dnia 23 stycznia 2013 roku Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Świnoujściu J. C. o wszczęciu egzekucji z nieruchomości z wezwaniem do zapłaty długu k.23).

W dniu 31 marca 2014 r. poprzednik prawny pozwanego (...) Bank S.A. zawarł z (...) umowę przelewu wierzytelności wynikającej z umowy kredytu hipotecznego o nr (...), z dnia 19 czerwca 2009 r.

W Księdze Wieczystej nr (...) prowadzonej przez Sąd Rejonowy w Świnoujściu V Wydział Ksiąg Wieczystych, w dziale IV, w rubryce 4.4.2 jako wierzyciel hipoteczny wpisany był (...) Bank S.A. D. (...) Oddział w Ł.. Taki stan utrzymywał się, aż do momentu przysądzenia własności przedmiotowej nieruchomości osobie trzeciej (odpis KW k. 104 – 108, okoliczność bezsporna).

W toku postępowania egzekucyjnego, wartość nieruchomości stanowiąca lokal mieszkalny nr (...) położonej w M. przy ul. (...) została oszacowana na kwotę 182 673 zł. W dniu 07 sierpnia 2014 r. ww. nieruchomość została sprzedana w drodze licytacji komorniczej za kwotę 121 782 zł. (k.20 – 20v, obwieszczenie o pierwszej licytacji z nieruchomości k.22).

Postanowieniem z dnia 30 czerwca 2015 r. Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w Świnoujściu J. C. na wniosek wierzyciela umorzyła postępowanie egzekucyjne (postanowienie o umorzeniu k.17)

W toku trwającej egzekucji wyegzekwowano i przekazano wierzycielowi kwotę w wysokości 140 036,31 zł. Na dzień umorzenia postępowania, do spłaty pozostała kwota 44 470,45 zł (postanowienie o umorzeniu k.17).

W dniu 04 stycznia 2010 r. doszło do połączenia (...) Bank S.A. w K. z (...) Bank S.A. w W., który był spółką przejmującą i stał się podmiotem wszystkich praw i obowiązków spółki przejmowanej. Po połączeniu wierzyciel pierwotny występował pod (...) Bank S.A. w W.. Następnie w dniu 01 czerwca 2012 r. doszło do połączenia (...) Banku S.A. w W. z (...) Bank S.A. w W., który był spółką przejmującą i w wyniku połączenia wierzyciel pierwotny występował pod (...) Bank S.A. W W., który stając się podmiotem praw i obowiązków (okoliczność bezsporna).

W niniejszej sprawie poza sporem pozostawał stan faktyczny, spór zaś obejmował ocenę tych faktów. Strony bowiem odmiennie interpretowały skutki dokonanej w dniu 31 marca 2014 r. cesji wierzytelności przysługującej pozwanemu wobec powódki.

Sąd dał wiarę dowodom (dokumentom) na podstawie których następowały ustalenia stanu faktycznego.

Sąd zważył co następuje:

Zgodnie z art. 509 § 2 k.c. w przypadku zawarcia umowy przelewu wraz z wierzytelnością przechodzą na nabywcę wszelkie związane z nią prawa, w tym roszczenie o zaległe odsetki.

W wyniku przelewu przechodzi na nabywcę (cesjonariusza) ogół uprawnień przysługujących dotychczasowemu wierzycielowi (cedentowi), który zostaje wyłączony ze stosunku zobowiązaniowego, jaki łączył go z dłużnikiem. Wierzytelność, jak i prawo do jej dochodzenia przechodzi na nabywcę w takim kształcie, w jakim przysługiwała cedentowi w chwili zawarcia umowy przelewu. Jednocześnie, jeżeli dłużnik banku będący kredytobiorcą nie dotrzymuje warunków udzielenia kredytu, bank może dokonać przelewu wierzytelności na rzecz funduszu sekurytyzacyjnego bez zgody zarówno tego dłużnika, jak i dłużnika banku z tytułu zabezpieczenia kredytu (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 13 maja 2010r., W CSK 558/09, OSNC 2010/12/168, LEX nr 602305, Biul. SN 2010/9/10, M. Pr. Bank. 2011/5/12).

Natomiast zgodnie z art. 79 ust 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o księgach wieczystych i hipotece (Dz. U. z dnia 24 października 2001 r. Nr 124, poz. 1361) wierzytelność zabezpieczona hipoteką nie może być przeniesiona bez hipoteki, chyba że ustawa stanowi inaczej.

Przelew wierzytelności hipotecznej jest czynnością prawną rozporządzającą, która dochodzi do skutku w wyniku umowy i wpisu do księgi wieczystej (art. 245¹ k.c.) Przeniesienie wierzytelności wraz z zabezpieczającą ją hipoteką na nabywcę jest skutkiem umowy sprzedaży, zamiany, darowizny lub innej umowy zobowiązującej do przeniesienia wierzytelności. Jeżeli zaś umowa przelewu stanowi wykonanie zobowiązania z uprzednio zawartej umowy zobowiązującej do przeniesienia wierzytelności, z zapisu, z bezpodstawnego wzbogacenia lub z innego zdarzenia, to ważność umowy przelewu zależy od istnienia tego zobowiązania (art. 510 k.c.). Umowa przelewu jest bowiem umową kauzalną i nieważność jej podstawy prawnej powoduje nieważność przelewu. Wpis ma charakter konstytutywny, toteż dopóki wpis nie nastąpi, dopóty wierzytelność nie przechodzi na nabywcę. Ponieważ wpis ma moc wsteczną od chwili złożenia wniosku o jego dokonanie (art. 29) tzn. od chwili jego wpływu do sądu prowadzącego księgę wieczystą (art. 626⁶k.p.c.) przeto wierzytelność i hipoteka przechodzą na nabywcę właśnie w tej chwili (S. Rudnicki, Ustawa o księgach wieczystych i hipotece przepisy o postępowaniu w sprawach wieczystoksięgowych Komentarz, Warszawa 2010, Lexis Nexis Wydane 6, str. 295 – 299).

Przenosząc powyższe na grunt niniejszej sprawy, uznać należy, że cesjonariusz (...) nie nabył umową z dnia 31 marca 2014 r. skutecznie wierzytelności przysługującej (...) Bank S.A. z siedzibą w W. wobec powódki V. S., bowiem nie doszło do wpisu cesjonariusza do księgi wieczystej przedmiotowej nieruchomości.

Skoro bowiem przelew wierzytelności z dnia 31 marca 2014 r. nie był skuteczny (do wpisu nabywcy w księdze wieczystej nie doszło k. 104 – 108), to pozwany był uprawniony do dalszego prowadzenia egzekucji.

Powyzsza okoliczność całkowicie udaremnia dochodzenie przez powódkę roszczeń.

Odnosząc się jednak pokrótce do pozostałych okoliczności podniesionych przez powódkę, Sąd wskazuje, że nieistotne dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy, a przywoływane wielokrotnie w pismach powódki, były relacje pomiędzy pozwanym a cesjonariuszem (...) z siedzibą w W.. Pozwany zgodnie z prawem egzekwował od powódki przysługujące mu na mocy umowy kredytu z dnia z dnia 19 czerwca 2009 r. należności, natomiast na czyją rzecz te środki egzekwował pozostaje sprawą drugorzędną, nie mającą znaczenia na wynik niniejszej sprawy. Bezsporne było w sprawie, że istniało zadłużenie, które mogło być od powódki egzekwowane.

Bezzasadny był także zarzut naruszenia art. 5 k.c., trudno jest bowiem wskazać normę współżycia społecznego, którą pozwany naruszył egzekwując należne mu roszczenie.

Oddaleniu podlegało również roszczenie powódki o zasądzenie na jej rzecz od pozwanego kwoty 60 891 zł tytułem odszkodowania z tytułu sprzedaży nieruchomości po zaniżonej cenie. Sąd wskazuje, że oszacowana w toku postępowania egzekucyjnego kwota stanowiąca wartość przedmiotowej nieruchomości (182 673 zł) nie była

kwestionowana przez powódkę. V. S. domagała się natomiast zasądzenia kwoty stanowiącej różnicę pomiędzy oszacowaną wartością nieruchomości, a kwotą za którą ostatecznie ww. nieruchomość została sprzedana tj. 60 891 zł. (182 673 zł – 121 782 zł).

Wskazać trzeba, że w toku egzekucji z nieruchomości, w pierwszym terminie licytacyjnym najniższa cena wywołania wynosi $\frac{3}{4}$ sumy oszacowania danej nieruchomości (art. 965 k.p.c.). Jeżeli zaś nie doszło do sprzedaży nieruchomości w pierwszym terminie, na terminie kolejnym, cena wywołania ulega obniżeniu i wynosi $\frac{2}{3}$ sumy oszacowania (art. 984 § 1 k.p.c.)

Z okoliczności niniejszej sprawy, a przede wszystkim z twierdzeń powódki zawartych w pozwie wynika, że do licytacji przedmiotowej nieruchomości doszło dwukrotnie. W takim przypadku, cena przejścia nieruchomości nie mogła być niższa niż $\frac{2}{3}$ oszacowanej wartości danej nieruchomości. Komornik Sądowy zatem prawidłowo przyjął, iż ze sprzedaży lokalu mieszkalnego nr (...) położonej w M. przy ul. (...) uzyskana została kwota 121 782 zł.

Dodatkowo należy wskazać, że postanowieniem z dnia 21 stycznia 2015 r. Sąd Rejonowy w Świnoujściu zatwierdził projekt planu podziału sumy uzyskanej z licytacyjnej sprzedaży prawa własności ww. nieruchomości potwierdzając tym samym prawidłowość poczynionych przez komornika ustaleń i czynności.

Oddaleniu podlegało również żądanie zasądzenia od pozwanego na rzecz powódki kwoty 10 000 zł tytułem zadośćuczynienia. V. S. w żaden sposób nie udowodniła zaistnienia przesłanek warunkujących uwzględnienia tego żądania.

Sąd w pierwszej kolejności wskazuje, że działania pozwanego nie sposób zakwalifikować jako bezprawne, ponieważ sama czynność dochodzenia należności od dłużnika nie może być oceniona, jako zawinione działanie wyrządzające krzywdę. Brak jest również związku przyczynowego pomiędzy działaniem pozwanego Banku, a ewentualną krzywdą. Samo powstanie krzywdy również nie zostało przez V. S. udowodnione. Same zaś twierdzenia w tym przedmiocie, nie są wystarczające do udowodnienia tej przesłanki.

Sąd na podstawie art. 445 § 1 k.c. ma możliwość zasądzenia zadośćuczynienia na skutek naruszenia dobra osobistego jakim jest zdrowie (w tym zdrowie psychiczne). Zgodnie natomiast z art. 444 § 1 k.c., zadośćuczynienie ma dotyczyć uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia. Do oceny powstania krzywdy, a także jej rozmiaru niezbędna jest opinia specjalisty z dziedziny psychologii lub psychiatrii. V. S. nie przedstawiła żadnego dowodu, aby egzekucja miała jakikolwiek wpływ na stan jej zdrowia.

Reasumując, V. S. nie udowodniła zgodnie z rozkładem ciężaru dowodu (art. 6 kc.) winy pozwanego Banku, jak i dalszej przesłanki adekwatnego związku przyczynowego między jego działaniem, a jego stanem jej zdrowia psychicznego, a zatem nie wykazała co do zasady powództwa i w tym zakresie.

Sąd rozstrzygnął o kosztach procesu, na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c., art. 102 k.p.c. oraz na podstawie § 2 pkt 6 obowiązującego w dacie wniesienia pozwu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. 2016,1667)

W myśl zasady określonej w art. 98 k.p.c. strona przegrywająca proces zobowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony (koszty procesu). Zasada ta może doznać wyłomu jednak w wypadkach szczególnie uzasadnionych, w których stosownie do regulacji prawnej zawartej w art. 102 k.p.c. sąd może zasądzić od strony przegrywającej tylko część kosztów albo nie obciążać jej w ogóle kosztami. Przepis art. 102 k.p.c. urzeczywistniający zasadę słuszności, jako wyjątkowy nie konkretyzuje „wypadków szczególnie uzasadnionych”, toteż ich kwalifikacja należy do sądu, który winien mieć na względzie całokształt okoliczności konkretnej sprawy i zasady współżycia społecznego. Do kręgu okoliczności branych pod uwagę przez sąd przy ocenie przesłanek z art.102 k.p.c. należą zarówno fakty związane z samym przebiegiem procesu, jak i będące na „zewnątrz” procesu zwłaszcza dotyczące stanu majątkowego i sytuacji życiowej strony (zob. Komentarz do kodeksu postępowania cywilnego..., tom I, pod red. prof. dr hab. T. Erecińskiego, WP LexisNexis, W-wa 2002, k.268).

Po stronie pozwanej zostały wygenerowane koszty w wysokości 5 417 zł, które zgodnie z wynikiem procesu powinna ponieść w całości powódka. Mając jednak na uwadze całokształt okoliczności niniejszej sprawy, a także sytuację materialną powódki, Sąd postanowił, obciążyć V. S. kosztami tego postępowania jedynie w części tj. w zakresie kwoty 3 600 zł, odstępując od obciążania nimi powódki w pozostałym zakresie. Sąd również uznał, że orzeczenie o kosztach procesu w oparciu o art. 102 k.p.c. nie doprowadzi do pokrzywdzenia pozwanego Banku i zgodne będzie z zasadami słuszności.

Mając powyższe na uwadze, powództwo podlegało oddaleniu, o czym Sąd orzekł w sentencji wyroku.